

การใช้ภาษาในคำปราศรัยหาเสียง

นางสาว จันทิมา เอี่ยมมานนท์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาอักษรศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาภาษาไทย

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2539

ISBN 974-633-955-9

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

LANGUAGE USE IN POLITICAL CAMPAIGN SPEECH

Miss Jantima Eamanondh

A thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements

for the Degree of Master of Arts

Department of Thai

Graduate School

Chulalongkorn University

1996

ISBN 974-633-955-9

หัวข้อวิทยานิพนธ์ การใช้ภาษาในคำบราศรัยหาเสียง
โดย นางสาวจันทิมา เอี่ยมานนท์
ภาควิชา ภาษาไทย
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎีพร ชานีโรคนานต์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้หัวข้อวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่ง
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. ลินตี อุสุวรรณ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา นาคสกุล)

..... อาจารย์ที่ปรึกษา
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎีพร ชานีโรคนานต์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.พรทิพย์ พุกผาสุข)

พิมพ์ต้นฉบับบทคัดย่อวิทยานิพนธ์ภายในกรอบสี่เหลี่ยมนี้เพียงแผ่นเดียว

จันทิมา เอี่ยมานนท์ : การใช้ภาษาในคำปราศรัยหาเสียง (LANGUAGE USE IN POLITICAL CAMPAIGN SPEECH) อ.ที่ปรึกษา : ผศ.ดุยทิพร ชำนิโรคนานต์, 311 หน้า. ISBN 974-633-955-9

งานวิจัยเรื่องนี้ ผู้วิจัยมีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาการใช้ภาษาในคำปราศรัยหาเสียงที่แสดงการโน้มน้าวชักจูงใจ ข้อมูลที่ศึกษาได้เก็บรวบรวมจากการปราศรัยหาเสียงของพรรคการเมืองทุกพรรค ๗ อาคารนิมิตร์ สนามกีฬาแห่งชาติ ในคราวการเลือกตั้งสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร วันที่ 13 กันยายน พุทธศักราช 2535

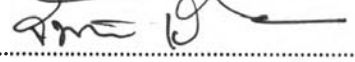

ผลของการวิจัยสรุปได้ว่า ผู้ปราศรัยใช้ถ้อยคำสำนวน ซึ่งอาจเป็นคำ กลุ่มคำ วลี และประโยค ใช้การ เปรียบเทียบ และให้อัญพจน์ในการปราศรัยหาเสียงเพื่อโน้มน้าวชักจูงใจ

การใช้ถ้อยคำสำนวน แบ่งตามเจตนาในการสื่อสารเพื่อโน้มน้าวชักจูงใจได้เป็น 5 ประการ ได้แก่ การใช้ถ้อยคำสำนวนแสดงความน่าเชื่อถือ การใช้ถ้อยคำสำนวนแสดงความเสาคัดของผู้ฟัง การใช้ถ้อยคำสำนวนเร้าความสนใจ การใช้ถ้อยคำสำนวนแสดงการขอร้องอ้อนวอน และการใช้ถ้อยคำสำนวนแสดงการขอมุข

การเปรียบเทียบ แบ่งออกเป็น 2 ประการ ได้แก่ การเปรียบเทียบ และการเปรียบเทียบต่าง การเปรียบเทียบจะเป็นการเปรียบกับบุคคล สัตว์หรือสิ่งชั่วร้าย เหตุการณ์หรือสถานการณ์ และสถานที่ โดยใช้ถ้อยคำสำนวนแสดงการเปรียบเทียบ ส่วนการเปรียบเทียบต่างจะเป็นการเปรียบเทียบสิ่งเดียวกันที่มีความแตกต่างกันทางด้านสภาพ และจำนวน โดยใช้ถ้อยคำสำนวนที่แสดงความขัดแย้ง และการใช้ตัวเลขที่แสดงความแตกต่าง เพื่อให้สิ่งที่กล่าวถึงชัดเจนและเข้าใจง่าย

การใช้อัญพจน์ แบ่งออกเป็น 5 ประการ ได้แก่ การใช้คำขวัญ การใช้สำนวน คำพังเพย การใช้คำกล่าว การใช้คำประพันธ์ และการใช้ข้อความในเอกสารเพื่อให้คำปราศรัยหาเสียงน่าสนใจและน่าเชื่อถือ

ภาควิชา ภาษาไทย
สาขาวิชา ภาษาไทย
ปีการศึกษา 2538

ลายมือชื่อนิสิต
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม

C410016 : MAJOR THAI

KEY WORD: LANGUAGE / SPEECH

JANTIMA EAMANONDH : LANGUAGE USE IN POLITICAL CAMPAIGN SPEECH.

THESIS ADVISOR : ASS^T. PROF. DUSADEPORN CHAMNIROKASANT, 311 pp.

ISBN 974-633-955-9

This thesis aims at studying language use in political campaign speech. The data were drawn from the speeches of political representatives in Thailand at Nimitbutr Building National Stadium, in the election of the House of Representatives on September 13th, 1992.

The study reveals that language use in political campaign speech includes utterance, comparison and quotation. The utterances which may be words, word groups, phrases and sentences, involve the persuasive meaning the speaker uses to show respectability, listeners importance, interest, appeal and gratitude.

It was found that the comparison is simile and contradiction. The speaker compares persons, animals, situations and places, by using comparative words in simile, and compares the same thing that has a different state and quantity by using contrastive words and showing different numerals in contradiction.

For the usage of quotations, there are uses of slogans, expressions, sayings, poems and texts. The speaker uses the comparisons and quotations to make speech clear and more interesting.

ภาควิชา ภาษาไทย.....

สาขาวิชา ภาษาไทย.....

ปีการศึกษา 2538.....

ลายมือชื่อนิสิต.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

ขอกราบขอบพระคุณอย่างสูง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดุษฎีพร ชานีโรศานต์ อาจารย์
ที่ปรึกษานิตยนิพนธ์ที่กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำและคอยช่วยเหลือห่วงใยด้วยความเอาใจใส่ตลอด
มาจนนิตยนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงในที่สุด คุณค่าทั้งปวงอันเกิดจากนิตยนิพนธ์เล่มนี้ ผู้เขียน
ขอน้อมไว้แต่อาจารย์

ขอกราบขอบพระคุณศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา นาคสกุล และผู้ช่วยศาสตราจารย์
ดร. พรทิพย์ พุกผาสุข ที่กรุณาให้คำแนะนำที่มีค่ายิ่ง เพื่อให้นิตยนิพนธ์เล่มนี้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

ขอกราบขอบพระคุณครูอาจารย์ทุกท่านที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้อันมีค่ายิ่งต่อ
ผู้เขียน

ขอขอบคุณคณาจารย์และเจ้าหน้าที่สถาบันภาษาและวัฒนธรรม มหาวิทยาลัยอุบลราช
ธานีที่คอยห่วงใย ให้ความช่วยเหลือและเป็นธุระจัดการเรื่องต่าง ๆ ให้ระหว่างที่ผู้เขียนลา
ราชการเพื่อเขียนนิตยนิพนธ์

ขอขอบคุณญาติพี่น้อง เพื่อน ๆ และอีกหลายคนที่ไม่สามารถเอ่ยนามได้หมดคนที่นี่ ที่
เป็นกำลังใจและสละเวลาช่วยเหลือในทุกด้าน รวมทั้งชาวองค์กรผู้มีส่วนอำนวยความสะดวกที่เอื้อเพื่อที่พิมพ์
เครื่องพิมพ์และช่วยจัดพิมพ์ให้นิตยนิพนธ์เล่มนี้สำเร็จเรียบร้อย

ความสำเร็จทั้งหลายทั้งปวง ขอน้อมเป็นเครื่องแสดงความกตัญญูตเวทิตาแต่บิดา
มารดาของผู้เขียน ผู้มีพระคุณสูงล้ำที่มีอาจประเมินค่าได้

จันทิมา เอี่ยมมานนท์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
บทที่	
๑. บทนำ.....	๑
๒. การใช้ถ้อยคำสำนวน.....	๒๑
๑. การใช้ถ้อยคำสำนวนแสดงความน่าเชื่อถือ.....	๒๒
๑.๑ การใช้ถ้อยคำสำนวนแสดงความน่าเชื่อถือของผู้สมัคร.....	๒๒
๑.๑.๑ ถ้อยคำสำนวนแสดงความรู้และระดับการศึกษา.....	๒๓
๑.๑.๒ ถ้อยคำสำนวนแสดงประสบการณ์และผลงาน.....	๔๐
๑.๑.๓ ถ้อยคำสำนวนแสดงอุปนิสัยและบุคลิกลักษณะ.....	๔๓
๑.๒ การใช้ถ้อยคำสำนวนแสดงความน่าเชื่อถือของนโยบาย.....	๔๐
๑.๒.๑ ถ้อยคำสำนวนแสดงว่านโยบายมีประโยชน์.....	๔๑
๑.๒.๒ ถ้อยคำสำนวนแสดงว่านโยบายปฏิบัติได้จริง.....	๔๕
๑.๓ การใช้ถ้อยคำสำนวนแสดงความน่าเชื่อถือของการดำเนินงาน.....	๔๔
๑.๓.๑ ถ้อยคำสำนวนแสดงการดำเนินงานที่ถูกต้อง.....	๔๔
๑.๓.๒ ถ้อยคำสำนวนแสดงการดำเนินงานที่มีประสิทธิภาพ.....	๕๒
๑.๔ การใช้ถ้อยคำสำนวนแสดงความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่น่าเสนอ.....	๕๔
๑.๔.๑ ถ้อยคำสำนวนแสดงว่าข้อมูลเป็นความจริง.....	๕๕
๑.๔.๒ ถ้อยคำสำนวนแสดงว่าข้อมูลมีความชัดเจน.....	๑๐๗
๒. การใช้ถ้อยคำสำนวนแสดงความสำคัญของผู้ฟัง.....	๑๓๔
๒.๑ การใช้ถ้อยคำสำนวนแสดงความเคารพยกย่อง.....	๑๓๔
๒.๒ การใช้ถ้อยคำสำนวนแสดงความเป็นพวกเดียวกัน.....	๑๔๕
๒.๓ การใช้ถ้อยคำสำนวนแสดงความเคารพยกย่องและ ความเป็นพวกเดียวกัน.....	๑๖๖

๓.	การใช้ถ้อยคำสำนวนเพื่อสร้างความสนใจ.....	๑๗๓
๓.๑	การใช้ถ้อยคำสำนวนเรียกหรือทักทายผู้ฟัง.....	๑๗๓
๓.๒	การใช้ถ้อยคำสำนวนระบุดังผู้ฟัง.....	๑๗๔
๓.๓	การใช้ถ้อยคำสำนวนแสดงความเป็นกันเอง.....	๑๗๕
๓.๔	การใช้ถ้อยคำสำนวนที่สื่อความหมายเกี่ยวกับความรุนแรง.....	๑๗๙
๓.๕	การใช้ถ้อยคำสำนวนแสดงการเน้นย้ำ.....	๒๐๓
๓.๖	การใช้ถ้อยคำสำนวนแสดงการถาม-ตอบ.....	๒๑๖
๓.๗	การใช้คำประพันธ์.....	๒๒๒
๔.	การใช้ถ้อยคำสำนวนแสดงการขอร้องอ่อนวอน.....	๒๒๔
๕.	การใช้ถ้อยคำสำนวนแสดงการขอบคุณ.....	๒๓๒
๓.	การเปรียบเทียบและการใช้อุปจน์.....	๒๓๗
๑.	การเปรียบเทียบ.....	๒๓๘
๑.๑	การเปรียบเทียบ.....	๒๓๘
๑.๑.๑	การเปรียบกับบุคคล.....	๒๓๙
๑.๑.๒	การเปรียบกับสัตว์หรือสิ่งชั่วร้าย.....	๒๔๖
๑.๑.๓	การเปรียบกับวัตถุสิ่งของหรือสิ่งที่เป็นธรรมชาติ.....	๒๕๒
๑.๑.๔	การเปรียบกับเหตุการณ์หรือสถานการณ์.....	๒๕๗
๑.๑.๕	การเปรียบกับสถานที่.....	๒๖๐
๑.๒	การเปรียบเทียบต่าง.....	๒๖๒
๒.	การใช้อุปจน์.....	๒๗๐
๒.๑	การใช้คำขวัญ.....	๒๗๑
๒.๒	การใช้สำนวน คำพังเพย.....	๒๗๙
๒.๓	การใช้คำกล่าว.....	๒๘๐
๒.๔	การใช้คำประพันธ์.....	๒๘๕
๒.๕	การใช้ข้อความในเอกสาร.....	๒๘๘
๔.	สรุปผลการวิจัยและเสนอแนะ.....	๒๙๒
	รายการอ้างอิง.....	๓๐๘
	ประวัติผู้เขียน.....	๓๑๑